

SENTÈNCIA DE 23 DE SETEMBRE DE 2004

- Contracte laboral: prescripció de l'acció per acomiadament o desistiment unilateral injustificats o il·legal i determinació de l'inici del termini de prescripció.**
- **Reclamació d'hores extraordinàries: improcedència.**
 - **Acomiadament del treballador per actes realitzats en perjudici de l'empresa : improcedència.- Acomiadament injustificat : efectes.- Relativitat dels contractes.**
 - **Persona jurídica: abast de la procedència de l'aixecament del vel.- Legitimació passiva: improcedència**

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per contracte escrit de data 27 d'abril de 1992, els Srs Joan V.C. i Antoni A.P. varen contractar per una durada indefinida, els consorts Lluís Falip Q.O. i Maria de Lurdes R.A. per prestar els seus serveis a l'estació servei TOTAL d'Aixovall, en qualitat d'empleats, per la guarda i el manteniment general de la mateixa, mitjançant la disposició d'una vivenda dins de l'estació servei i la contraprestació d'una quantitat de 200.000 pta. mensuals. Per carta de data 14 de setembre del 2000, el Sr. Lluís Falip Q.O. fou acomiadat en virtut de l'article 9-1 del Decret sobre el Contracte de Treball del dia 15 de gener de 1974, sense preavis ni indemnització, pel motiu d'haver, el treballador, sostret els albarans del negoci, en perjudici de l'empresari.

II.- El Sr. Lluís Falip Q.O. va presentar davant de l'Honorable Batllia demanda contra els Srs Joan V.C. i Antoni A.P. i contra la societat CLUB TUAREG 4x4 SA, en reclamació de la quantitat de 15.844.736 pta., juntament amb els interessos legals, en concepte d'hores extraordinàries i de dies festius obligatoris no compensats, des de l'any 1993, fins a l'any 2000 (13.793.486 pta.), indemnització per acomiadament injustificat (1.767.500 pta.), de salari pendent i paga proporcional de Nadal (196.250 pta.), de part proporcional

de vacances (87.500 pta.); i declaració per davant de la CASS del total de les sumes esmentades.

III.- Els Srs Joan V.C. i Antoni A.P., i la societat CLUB TUAREG 4x4 SA varen plantejar les excepcions de manca de legitimació passiva per manca de personalitat de la societat CLUB TUAREG 4X4 SA que no és part al contracte de treball aportat amb la demanda, i de prescripció de l'acció en quant als havers laborals referents als anys 1993, 1994, 1995, 1996 i fins el 19 d'octubre de 1997; sobre el fons, els defenents es varen oposar a les pretensions de l'agent, contestant que la conducta del treballador, que es va apropiar indegudament de la documentació propietat de l'empresa, i concretament dels albarans de l'estació servei, evidència un abús de confiança, un acta de deslleialtat i un mancamment greu a les obligacions inherents al bon ordre de l'empresa, i s'insereix en l'article 9-1 del Decret sobre el Contracte de Treball. Pel que fa als havers laborals pendent, els defenents només varen reconèixer deure a l'actor les quantitats de 140.000 pta. en concepte de salari del mes de setembre del 2000 i de 56.250 pta. en concepte de paga de Nadal de l'any 2000.

IV.- Per sentència de data 29 de març del 2004, l'Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles secció civil, va estimar les excepcions peremptòries de manca de legitimació passiva de la societat CLUB TUAREG 4X4 SA i de prescripció de l'acció, i estimant en part la demanda del Sr. Lluís Falip Q.O., va condemnar els Srs Joan V.C. i Antoni A.P. a pagar al primer, la quantitat de 1.179,49 € en concepte de salari i part proporcional de la paga extraordinària de Nadal, i a cotitzar aquesta quantitat per davant de la CASS, sense fer especial condemna en costes processals.

V.- Contra aquesta resolució ambdues parts han interposat recurs d'apel·lació.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- S'ha prèviament de resoldre les excepcions de manca de legitimació passiva i de prescripció de l'acció, plantejades per les parts defenents.

II.- Respecte a l'excepció peremptòria de manca de legitimació passiva de la societat CLUB TUAREG 4X4 SA,

s'ha de confirmar la resolució impugnada en virtut de la teoria general dels contractes, segons la qual només s'obliguen les parts que han pactat. Resulta del contracte de treball que consta en autes, que la relació laboral fou establerta únicament entre els Srs Joan V.C. i Antoni A.P., d'una banda i Lluís Falip Q.O. i la seva esposa, d'altra banda, sense que en cap moment del conveni es faci qualsevol referència a la societat CLUB TUAREG 4X4 SA. És cert que pertoca als Tribunals anar més enllà de l'aparença contractual i aixecar el vel que pot a vegades disfressar la veritable relació contractual, com quan es tracta d'un prestanom. En el cas d'autes, encara que sigui molt rar que un tercer es faci càrrec de l'obligació d'un empresari de declarar les cotitzacions del seu treballador prop de la CASS, no existeix cap element que pugui fer suposar una relació laboral entre el Sr. Lluís Falip Q.O. i la societat CLUB TUAREG 4X4 SA a partir del moment, que mai el treballador va tenir una relació concreta amb aquesta societat, que les relacions de feina sempre es van establir amb els Srs Joan V.C. i Antoni A.P. contractants al conveni laboral, i que sempre foren els mateixos que van satisfer mensualment el salari de l'agent. No existeix doncs cap lligam laboral o de tipus prestanom i s'ha de considerar l'actuació estranya de la societat CLUB TUAREG 4X4 SA prop de la CASS com un conveni de gestió entre dita societat i els Srs Joan V.C. i Antoni A.P., que constitueix una cosa aliena al treballador.

III.- També s'ha de confirmar la sentència de primera instància respecte a l'excepció peremptòria de prescripció, d'acord amb les disposicions de l'article 13 del Decret sobre el Contracte de Treball del dia 15 de gener de 1974, que preveu que les accions per l'exercici dels drets reconeguts en el Decret prescriuran als 3 anys, llevat de l'acció per acomiadament o desestiment unilateral injustificats o il·legals. Entre els drets reconeguts pel Decret esmentat, consten el dret pel treballador a percebre puntualment el seu salari i de gaudir de les vacances anyals. la prescripció de l'article 13 del Decret va lligada a l'exercici d'un dret, per tant, no comença a córrer a comptar de la cessació de la relació laboral, sinó a comptar del moment on el dret és vulnerat. El salari en el qual s'ha d'incloure les hores extraordinàries ha d'ésser satisfet puntualment com ho estableix l'article 3-2 del Decret. En conseqüència, quan, com és el cas en el present litigi, el salari esta abonat mensualment, l'acció en reclamació de salari pendent, prescriu a comptar del final del mes pel qual no s'ha pagat la nòmina. Seria del tot absurd, i contrari a l'esperit del Decret de considerar com ho pretén la part actora, que s'ha de tenir en compte per la prescripció, una relació laboral continuada i

ininterrompuda, el que resultaria que un treballador que ha prestat els seus serveis a una empresa durant 20 anys, i que no va percebre el salari d'uns mesos del primer any de feina, pugui 19 anys després, quan és resolt la relació laboral, reclamar unes quantitats degudes durant tant d'anys. És doncs de manera ajustada al dret que el primer jutge ha considerat que totes les accions anteriors a 3 anys a la presentació de la demanda del Sr. Lluís Falip Q.O. han prescrit.

IV.- Pel que fa al fons del litigi, queden a resoldre dues qüestions, la primera relativa als havers laborals pendents a comptar del 19 d'octubre de 1997, que no estan inclòs en la prescripció de l'acció i la segona corresponent a la legalitat de l'acomiadament del Sr. Lluís Falip Q.O.

V.- El contracte de treball firmat entre les parts, estipula en el seu article 5, que l'horari de treball del treballador serà, dins de l'establert legalment, el necessari per complir les seves obligacions, el que no és massa precís. Ara bé s'ha de recordar que el Sr. Lluís Falip Q.O. no era l'únic treballador que prestava els seus serveis per la guarda i el manteniment general de l'estació servei, sinó que també la seva esposa fou contractada per la mateixa feina, i doncs en teoria, el Sr. Lluís Falip Q.O. havia d'assegurar el servei durant una mitja jornada, i si en realitat va fer més, és de la seva responsabilitat. Per tant no es pot valorar el calendari aportat en autes per l'actor, perquè si s'afegeix a les hores pretenent realitzades pel demandant, les hores de feina legals de la seva muller, arribem a un total d'hores setmanals superiors a les hores de feina possibles. A més a més s'ha de considerar que l'explotació d'una estació servei no exigeix una feina constant i ininterrompuda, ja que el treballador podia descansar el cas escaient en la seva vivenda radicada dintre de l'estació, en funció del nivell d'activitat. Per tant és molt dubtós que la durada de treball efectiu del Sr. Lluís Falip Q.O. hagi pogut ésser de 11 hores cada dia. En conseqüència, s'ha de desestimar les pretensions de l'agent en concepte ni tant sol d'hores extraordinàries, sinó àdhuc de dies festius, que no són provades de manera suficientment significativa en autes.

VI.- L'acomiadament del Sr. Lluís Falip Q.O. està fonamentat sobre l'article 9-1 del Decret sobre el Contracte de Treball, per l'únic motiu que és imputat al treballador la sostracció d'albarans del negoci en perjudici de l'empresari. Els dits albarans consisteixen en talonaris lliurats per l'empresa, utilitzats pel

treballador quan feia una facturació als clients, de manera triplicada: un exemplar pel client, un per l'empresari i un altra conservat pel Sr. Lluís Falip Q.O. en caixes dintre una dependència de l'estació servei, a disposició dels empresaris. No és controvertit que quan el Sr. Antoni A.P. va exigir del Sr. Lluís Falip Q.O. el lliurament dels albarans dipositats en l'estació servei, aquest darrer va denegar-los hi perquè volia fer fotocòpies dels documents. És cert que els albarans són propietat de l'empresa i que el Sr. Lluís Falip Q.O. tenia l'obligació de lliurar-los a l'empresari a la primera reclamació. No obstant això s'ha de considerar: que res en el contracte de treball, impedeix el treballador de fer fotocòpies dels documents que guardava en la estació, si no en fa de les mateixes una utilització que sigui contrari als interessos de l'empresa; que al final el Sr. Lluís Falip Q.O. va restituir tots els albarans; que no hi ha hagut cap comunicació dels dits albarans a tercers i que l'agent no va utilitzar-los per benefici personal o a l'encontre de l'empresa, el que fa que no hi ha hagut cap deslleialtat; que no ha existit cap apropiació indeguda ja que el Sr. Lluís Falip Q.O. tenia la guarda dels documents i la possibilitat sinó l'autorització de consultar-los i que mai ha tingut la voluntat de sostreure els mateixos als legítims propietaris, cosa que exclou l'abús de confiança; que l'empresa no ha sofert cap perjudici concret, econòmic o material. En definitiva, els fets es resumeixen en un retard en el lliurament a l'empresari, de documents de la seva propietat, per voluntat del treballador, però sense intenció de perjudicar a l'empresa, cosa que si constitueix un manament lleu a la disciplina i bon ordre de l'empresa, no es pot considerar com un acte de frau, de deslleialtat o abús de confiança envers l'empresari i en tot supòsit, no presenta un caràcter de gravetat suficient per justificar un acomiadament sense preavis ni necessitat d'indemnitzar en el sentit de l'article 9 del Decret sobre el contracte de treball.

VII.- El Sr. Lluís Falip Q.O. no reclama el pagament del preavis al qual tenia dret, sinó únicament la indemnització per acomiadament injustificat prevista a l'article 11 del Decret sobre el Contracte de Treball, que ascendeix, compte tingut d'una antiguitat de 8 anys i 5 mesos al servei de l'empresa i d'un salari de 210.000 pta. mensuals, però per dues persones, a la quantitat de 2.651.250 pta., que s'ha de limitar a l'import de 1.767.500 pta., per congruència amb la demanda de l'actor.

VIII.- Els Srs Joan V.C. i Antoni A.P. conclouen a la confirmació de la sentència impugnada, el que imposa de confirmar-la pel que fa a les condemes en concepte de

salari i de paga de Nadal com de declaració a la CASS, sol·licitant només la condemna en costes de l'actor en ambdues instàncies. Ara bé, l'estimació de les pretensions del Sr. Lluís Falip Q.O. relatives a la indemnització per acomiadament injustificat, no tant sol exigeix, com és costum en matèria laboral, de posar el pagament de les despeses processals de segona instància a càrrec dels empresaris, sinó àdhuc les costes processals de primera instància.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Estimar en part el recurs d'apel·lació del Sr. Lluís Falip Q.O.; **desestimar** el recurs dels Srs Joan V.C. i Antoni A.P. i de la societat CLUB TUAREG 4X4 SA; **reformar** la sentència de l'Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles de data 29 de març del 2004, en el sentit d'afegir-li: **Condemnar** els Srs Joan V.C. i Antoni A.P. a satisfer al Sr. Lluís Falip Q.O., la quantitat de 10.623 € amb els interessos legals a comptar de la contesta a la demanda; **condemnar** els Srs Joan V.C., Antoni A.P. i la societat CLUB TUAREG 4X4 SA, al pagament de les costes judicials d'ambdues instàncies.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-